

Stavanger kommune
Postboks 8001
4068 Stavanger

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Klageavgjørelse etter alkoholoven – klage på tildeling av 6 prikker – Munken AS

Advokat Kjell Ola Berg har på vegne av Munken AS påklaget kommunens vedtak om tildeling av 6 prikker til Munken AS. Fylkesmannen stadfester kommunens vedtak av 7.12.2016, med unntak av den del av vedtaket som gjelder tildeling av 2 prikker i medhold av alkoholforskriften § 10-3 tredje ledd første strekpunkt som følge av brudd på alkoholforskriften § 4-1 andre ledd. Denne delen av vedtaket oppheves. Dette betyr at Munken AS tildeles 4 prikker for brudd på alkoholforskriften § 4-2 første ledd, jf. alkoholforskriften § 10-3 andre ledd første strekpunkt.

Vi viser til kommunens oversendelse datert 26.1.2017

Sakens bakgrunn:

Stavanger kommune fattet følgende administrative vedtak av 7.12.2016 basert på de forhold som fremkommer av skjenkekontroll gjort på skjenkestedet Munken 23.9.2016:

«Munken AS tildeles til sammen 6 prikker for overtredelse av alkoholforskriften §§ 4-1 2.ledd og 4-2 1.ledd, jf. alkoholforskriften § 10-3.»

Vedtaket ble påklaget av advokat Kjell Ola Berg på vegne av bevillingshaver Munken AS i brev 19.12.2016. I klagen anføres i det vesentlige at det ikke foreligger brudd på alkoholforskriften § 4-1 andre ledd og det derfor ikke grunnlag for de å tildele 2 prikker for dette. Skjenkestedet har ifølge advokat Berg oppfylt aktivitetsplikten i nevnte bestemmelse. Fylkesmannen viser til klageskrivet i sin helhet.

Kommunen behandlet klagen 23.1.2017 og opprettholdt sitt vedtak.

Fylkesmannen har mottatt supplerende merknader fra advokat Kjell Ola Berg i brev av 16.02.2017. I dette brevet fremsettes det ytterligere innvendinger til kommunens vurdering av aktivitetsplikten i alkoholforskriften § 4-1 andre ledd. Det anføres usaklig forskjellsbehandling og det vises til Fylkesmannens vurdering i Hall Toll-saken. Fylkesmannen forutsetter at partene er kjent med sakens dokumenter.

Fylkesmannens vurderinger:

Fylkesmannens kompetanse i klagesaker fremgår av alkoholoven (alkhl.) § 1-16, som lyder:

«Kommunens enkeltvedtak etter § 1-8 og kap. 3, 4 og 7 kan påklages til Fylkesmannen. Fylkesmannen kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, er truffet av rett organ og om det er blitt til på lovlig måte.»

Fylkesmannen legger til grunn at klagerne har klagerett og at klagefristen er overholdt, jf. forvaltningslovens (fvL.) kap. VI.

Alkoholoven § 1-8 første og tredje ledd lyder slik:

«Kommunestyret kan i bevillingsperioden inndra en bevilling for resten av bevillingsperioden, eller for en kortere tid dersom vilkårene i § 1-7b ikke lenger er oppfylt, eller dersom bevillingshaver ikke oppfyller sine forpliktelser etter denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av denne. Det samme gjelder ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av annen lovgivning når bestemmelsene har sammenheng med denne lovs formål.

...

Departementet fastsetter i forskrift nærmere bestemmelser om inndragning av bevillinger etter første og annet ledd, herunder saksbehandlingsregler og standardiserte reaksjoner for ulike typer overtredelser.»

Kommunens plikt til å tildele prikker for bevillingshavers overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av alkoholoven følger av alkoholoven § 1-8 tredje ledd, jf. alkoholforskriften § 10-2 til 10-6. Ved overtredelser som nevnt i alkoholforskriften § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. De ulike overtredelsene er kategorisert etter graden av vurdert alvorlighet. Antall prikker som skal gis knytter seg således til overtredelsens alvorlighetsgrad. Ved tildeling av 12 prikker i løpet av en toårsperiode, skal kommunen inndra bevillingen for et tidsrom på én uke, jf. alkoholforskriften § 10-2 med mindre det foreligger «helt spesielle og svært formildende omstendigheter» eller «svært skjerpene omstendigheter», jf. alkoholforskriften § 10-4. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd. Likartede brudd vil si brudd av lik karakter og brudd på samme bestemmelse.

Kommunen har i denne saken tildelt 2 prikker for overtredelse av alkoholforskriften § 4-1 andre ledd og 4 prikker for overtredelse av alkoholforskriften § 4-2 første ledd.

Alkoholforskriften § 4-1 første og andre ledd lyder slik:

«Personer som er åpenbart påvirket av rusmidler må ikke gis adgang til skjenkestedet. Dersom en person som er åpenbart påvirket av rusmidler befinner seg på skjenkestedet, har bevillingshaver plikt til å sørge for at vedkommende forlater stedet. Bevillingshaver har plikt til å sørge for at personer som trenger det, får nødvendig bistand.»

Alkoholforskriften § 4-2 første og andre ledd lyder slik:

«Det må ikke skjenkes alkoholholdig drikk til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenkes på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket.

Sitter flere personer sammen og en eller flere av dem er åpenbart påvirket av rusmidler, må det ikke serveres alkoholholdig drikk til noen av dem før den eller de påvirkede er fjernet.»

Kommunen bygger tildelingen av 6 prikker på det faktum som fremkommer i rapporten fra skjenkekontrollen datert 23.9.2016 sammenholdt med uttalelse mottatt fra bevillingshaver. I rapporten fra skjenkekontrollen fremkommer bl.a. følgende:

«Gjesten kontrollørene la merke til var en mann i 60-årene ikledd en rutete, blå skjorte og mørke jeans, stående omtrent midt på langsiden av baren. Som nevnt innledningsvis stod gjesten og lente seg inntil og delvis over bardisken med den ene armen, mens han holdt et halvfullt ølglass i den andre. Han var slepphendt og sølte flere ganger små og store mengder øl over baren og gulvet. Han stod bøyd i knærne og det så ut som han ville falle om dersom han ikke holdt seg fast i bardisken. Blikket var sløret og talen hans var utydelig når han forsøkte å prate med en annen mannlig gjest som stod ved siden av ham. Etter 4-5 minutters observasjon var det en ansatt (senere kjent for kontrollørene som skjenkeansvarlig) som la merke til gjesten. Han ga tegn til ordensvakten om å fjerne gjesten fra lokalet. Ordensvakten gikk frem til gjesten og ba ham om å bli med ut. Gjesten tok et fullt ølglass i den ene hånden og det halvfulle glasset i den andre. På vei ut holdt han på å søle øl på en av kontrollørene som klarte å komme seg unna. Denne kontrolløren fulgte etter gjesten og ordensvakten ut. Gjesten hadde store problemer med å gå og var svært ubalansert. De tre andre kontrollørene ble stående inne.

Skjenkestedets håndtering av åpenbart påvirket gjest

Ute tok ordensvakten ølglassene fra gjesten mens hans snakket ham ut forbi det avgrensede uteområdet. Gjesten stod ustødig og kverulerte med vakten fordi han ville ha ølene med seg. Han vekslet mellom å støtte seg til veggen og stolpene som utgjorde avgrensningen ute. Disse stod ikke fast i bakken og han holdt derfor flere ganger på å falle når disse gav etter. Kontrolløren gikk på dette tidspunktet raskt inn og hentet de andre kontrollørene. Skjenkeansvarlig var også kommet ut og ba vakten om å ta over inne. Han geleidet gjesten noen få meter bort fra uteområdet i håp om at han skulle vandre videre og gikk tilbake mot inngangen hvor kontrollørene stod og observerte. Det ble da tydelig at denne gjesten ikke var i stand til å ta vare på seg selv. Gangen hans var så ustødig at han flere ganger holdt på å falle fremover med stor fart. Han så ikke ut til å ense sin egen oppførsel og hadde et meget sløret blikk. Skjenkeansvarlig valgte å gå tilbake for å hente gjesten for å ivareta bistandsplikten. På dette tidspunktet kom to mannlige gjester ut, som kontrollørene la merke til hadde stått inne med den beskrevne gjesten tidligere på kvelden. Han ene sa han kunne ta gjesten med seg og passe på at det gikk bra. Beruselsesnivået til denne gjesten var langt lavere, og sammen forlot de området.

Gjesten var åpenbart påvirket av rusmidler og det ble observert at han drakk alkohol. Total observasjonstid var på 15 minutter. Etter at gjesten forlot området gikk kontrollørene inn igjen og tok en streiferunde til før skjenkeansvarlig ble kontaktet for å skrive rapport. Kontrollørene var enige om at det generelle beruselsesnivået i skjenkelokalet ikke var høyt denne kvelden.»

Slik vi forstår klagen er denne rettet mot kommunens tildeling av 2 prikker for overtredelse av alkoholforskriften § 4-1 andre ledd. Konkret anfører klager at skjenkestedet har bortvist den aktuelle personen tilstrekkelig raskt og at aktivitetsplikten i bestemmelsens andre ledd er oppfylt. Etter hva vi kan se anfører ikke klager at personen ikke var åpenbart påvirket av rusmidler. Vi kan heller ikke se at klager anfører at det ikke foreligger brudd på alkoholforskriften § 4-2 første ledd

som oppstiller forbud mot å skjenke til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler. Vi legger derfor til grunn at den aktuelle personen var åpenbart påvirket av rusmidler og at denne personen ble skjenket alkoholholdig drikk.

Slik saken er opplyst, mener Fylkesmannen det ikke er nødvendig å drøfte nærmere hvorvidt det foreligger en overtredelse av alkoholforskriften § 4-1 andre ledd i denne saken. Dette da reglene om prikktildeling ikke åpner for at en situasjon med samme person kan anses som brudd både på bestemmelsen i alkoholforskriften § 4-1 og § 4-2. Vi viser her til tolkningsuttalelse av 17.3.2017 fra Helsedirektoratet der det bl.a. står følgende:

«Når det skjenkes til en person som er åpenbart påvirket av rusmidler vil denne personen befinne seg i skjenkelokalet. I et slikt tilfelle vil denne overtredelsen subsumeres under den bestemmelsen som i dette tilfellet er den mest grove overtredelsen. Dersom det avdekkes skjenking til en person som er åpenbart påvirket av rusmidler skal det tildeles 4 prikker med mindre det foreligger «svært skjerpene» eller «helt spesielle og svært formildende» omstendigheter.»

Kommunen hadde altså ikke hjemmel til å tildele 2 prikker for brudd på alkoholforskriften § 4-1 andre ledd samtidig som det ble tildelt 4 prikker for overtredelse av alkoholforskriften § 4-2 første ledd. Kommunen skulle her altså kun ha tildelt 4 prikker for den groveste overtredelsen, dvs. overtredelsen som gikk ut på at det ble skjenket til person som var åpenbart påvirket av rusmidler.

Klager har som nevnt ikke anført at personen ikke var åpenbart påvirket av rusmidler eller at det ikke foreligger brudd på alkoholforskriften § 4-2 første ledd i denne saken. Fylkesmannen mener ikke at det er grunnlag for å tilsidesette kommunens vurdering når det gjelder disse spørsmålene. Vi slutter oss derfor til kommunens vurderinger og standpunkt om at det er dokumentert skjenking til åpenbart påvirket person i dette tilfellet. Kommunen hadde derfor hjemmel til å tildele 4 prikker for denne overtredelsen av alkoholforskriften § 4-2 første ledd.

Vedtak:

Fylkesmannen stadfester kommunens vedtak av 7.12.2016, med unntak av den del av vedtaket som gjelder tildeling av 2 prikker i medhold av alkoholforskriften § 10-3 tredje ledd første strekpunkt som følge av brudd på alkoholforskriften § 4-1 andre ledd. Denne delen av vedtaket oppheves. Dette betyr at Munken AS tildeles 4 prikker for brudd på alkoholforskriften § 4-2 første ledd, jf. alkoholforskriften § 10-3 andre ledd første strekpunkt.

Klagen tas delvis til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. fvl. § 28.

Lone Merethe Solheim
avdelingsdirektør

Øyvind Heimlund-Lahn
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Øyvind Heimlund-Lahn

Saksbehandler telefon: 51 56 87 23

E-post: fmroola@fylkesmannen.no

Kopi til:

NHO reiseliv Postboks 5465 Majorstuen 0305 OSLO

